

(Do not open this Test Booklet until you are asked to do so)
(অনুমতি নোপোৱালৈকে এই বুকলেট নুখুলিবা)

Time Allowed : 45 minutes নিৰ্ধাৰিত সময় : 45 মিনিট	Maximum Marks : 200 সৰ্বোচ্চ নম্বৰ : 200	Total Questions : 50 মুঠ প্ৰশ্ন : 50	Number of questions to be answered : 40 উত্তৰ কৰিবলগীয়া প্ৰশ্নৰ সংখ্যা : 40
--	---	---	---

Kindly read the Instructions given on this Page and Back Page carefully before attempting this Question Paper.
এই প্ৰশ্নকাকত উত্তৰ কৰাৰ আগতে পৃষ্ঠাত দিয়া নিৰ্দেশনাসমূহ ভালকৈ পঢ়িবা।

Important Instructions for the Candidates :

1. This Test Booklet contains 50 questions printed in English and Assamese. Out of these, the candidate is required to answer any 40 questions. If a candidate answers more than 40 questions, the first 40 answered questions will be considered for evaluation.
2. When you are given the OMR Answer Sheet, fill in your particulars on it carefully with **blue/black** ball point pen only.
3. Use only Blue/Black Ball Point Pen for marking responses.
4. The CODE for this Test Booklet is C. Make sure that the CODE printed on the OMR Answer Sheet is the same as that on this Test Booklet. Also ensure that your Test Booklet No. and OMR Answer Sheet No. are exactly the same. In case of discrepancy, the candidate should immediately report the matter to the Invigilator for replacement of both the Test Booklet and the OMR Answer Sheet. No claim in this regard will be entertained after five minutes from the start of the examination.
5. Before attempting the question paper kindly check that this Test Booklet has total 28 pages and OMR Answer Sheet consists of one sheet. At the start of the examination within first five minutes, candidates are advised to ensure that all pages of Test Booklet and OMR Answer Sheet are properly printed and they are not damaged in any manner.
6. Each question has four answer options. Out of these four options choose the **MOST APPROPRIATE OPTION** and darken/blacken the corresponding circle on the OMR Answer Sheet with a Blue/Black Ball Point Pen.
7. Five (5) marks will be given for each correct answer. One (1) mark will be deducted for each incorrect answer. If more than one circle is found darkened/blackened for a question, then it will be considered as an incorrect answer. Unanswered questions will be given no mark.

P.T.O.

ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বাবে গুৰুত্বপূৰ্ণ নিৰ্দেশনাসমূহ :

1. টেস্ট বুকলেটখনত 50 টা প্ৰশ্ন ইংৰাজীত আৰু অসমীয়া ছপোৱা হৈছে। পৰীক্ষাৰ্থী সকলে ইয়াৰ যি কোনো 40 টা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ কৰিব লাগিব। যদি কোনো পৰীক্ষাৰ্থীয়ে 40 তাতকৈ অধিক প্ৰশ্নৰ উত্তৰ কৰে তেন্তে প্ৰথমৰ পৰা 40 টা প্ৰশ্নৰ উত্তৰৰ হে মান দিয়া হ'ব।
2. OMR পৃষ্ঠাত তোমাৰ উপাদানবোৰ কেৱল **নীলা/ক'লা** কলমেৰে পূৰণ কৰিবা।
3. মাৰ্কিঙৰ বাবে কেৱল নীলা/ক'লা চিয়াহীৰ কলম ব্যৱহাৰ কৰিবা।
4. টেস্ট বুকলেটৰ ক'ড C। OMR পৃষ্ঠাত ক'ড একে ছপোৱা হৈছেনে তাৰ প্ৰতি নিশ্চিত হ'বা। তাৰোপৰি নিশ্চিত হ'বা যে তোমাৰ টেস্ট বুকলেটৰ নম্বৰ আৰু OMR পৃষ্ঠাত নম্বৰ একে আছেনে নাই। যদি ইয়াত ভিন্নতা থাকে তেন্তে বিষয়টো ইনভিজিউলেটৰ তৎক্ষণাত জনাব লাগিব আৰু টেস্ট বুকলেট, OMR পৃষ্ঠাত সলনি কৰি ল'ব লাগিব। পৰীক্ষা আৰম্ভ হোৱাৰ পাঁচ মিনিট পাছত এই বিষয়ত কোনো দাবী আপত্তি নাথাকিব।
5. প্ৰশ্ন এটেম্ভ কৰাৰ আগতে চাব লাগিব যে বুকলেটখনত মুঠ পৃষ্ঠা 28 আৰু OMR উত্তৰ পৃষ্ঠাবোৰ একে পৃষ্ঠাযুক্ত আছেনে নাই। পৰীক্ষাৰ্থীজনক উপদেশ দিয়া হয় যাতে পৰীক্ষা আৰম্ভ হোৱাৰ ঠিক পাঁচ মিনিটৰ ভিতৰত লক্ষ্য কৰে টেস্ট বুকলেট আৰু OMR পৃষ্ঠা ঠিকমতে ছপোৱা হৈছে নে নাই আৰু কোনো পৃষ্ঠা ক্ষতি হৈছে নেকি?
6. প্ৰতিটো প্ৰশ্নৰ উত্তৰ চাৰিটা বিকল্প আছে। এই চাৰিটা বিকল্পৰ **অতি উত্তম বিকল্পটো** বাছনি কৰি OMR উত্তৰ পত্ৰিকাৰ নীলা/ক'লা কলমেৰে dark কৰিবা।
7. প্ৰতিটো শুদ্ধ উত্তৰৰ বাবে (5) নম্বৰ প্ৰদান কৰা হ'ব। প্ৰতিটো অশুদ্ধ উত্তৰৰ বাবে (1) নম্বৰ কৰ্তন কৰা হ'ব। যদি এটাতকৈ বেছি বৃত্ত dark কৰা থাকে তেন্তে তেনে প্ৰশ্নৰ উত্তৰ ভুল বুলি বিবেচনা কৰা হ'ব আৰু উত্তৰ নকৰা প্ৰশ্নত কোনো নম্বৰ দিয়া নহ'ব।

কু.প.প.

Name of the Candidate (in Capital Letters) : পৰীক্ষাৰ্থীৰ নাম (ডাঙৰ হাতৰ আখৰত) :	
Application Number (in figures) : আবেদনৰ নম্বৰ (figuresত) :	
Roll Number (in figures) : ৰোল নম্বৰ (figuresত) :	
Centre of Examination (in Capital Letters) : পৰীক্ষা কেন্দ্ৰৰ নাম (ডাঙৰ হাতৰ আখৰত) :	
Candidate's Signature : পৰীক্ষাৰ্থীৰ চহী :	Invigilator's Signature : ইনভিজিউলেটৰ চহী :
Facsimile signature stamp of Centre Superintendent : কেন্দ্ৰ অধীক্ষক Facsimile stamp চহী :	

1. Identify the Principle of Management where Taylor pioneered the introduction of method of scientific inquiry into the domain of management practice.
- (1) Science, not rule of thumb
 - (2) Harmony not discord
 - (3) Cooperation, not individualism
 - (4) Development of each and every person to the greatest efficiency and prosperity

2. Match **List-I** with **List-II** on the basis of Management Principles :

List-I	List-II
(A) Obedience to organisational rules	(I) Unity of direction
(B) One boss for every individual employee	(II) Remuneration of employees
(C) One head and one plan	(III) Discipline
(D) Remuneration should be just and equitable	(IV) Unity of command

Choose the correct answer from the options given below :

- (1) (A) - (I), (B) - (II), (C) - (III), (D) - (IV)
 - (2) (A) - (I), (B) - (III), (C) - (II), (D) - (IV)
 - (3) (A) - (I), (B) - (II), (C) - (IV), (D) - (III)
 - (4) (A) - (III), (B) - (IV), (C) - (I), (D) - (II)
3. The aim of which technique given by F.W. Taylor is to reduce a given line or a product to fixed types, sizes and characteristics ?
- (1) Method study
 - (2) Time study
 - (3) Standardisation of work
 - (4) Functional foremanship

1. ব্যৱস্থাপনাৰ নীতি চিনাক্ত কৰক য 'ত টেইলৰে ব্যৱস্থাপনা অনুশীলনৰ ক্ষেত্ৰত বৈজ্ঞানিক অনুসন্ধানৰ পদ্ধতিৰ প্ৰৱৰ্তনৰ পথ প্ৰদৰ্শন কৰিছিল।
- (1) বিজ্ঞান, শাস্ত্ৰ নীতি নহয়
 - (2) সম্প্ৰীতি, বিভেদ নহয়
 - (3) সহযোগিতা, ব্যক্তিগতত্ব নহয়
 - (4) প্ৰতিজন ব্যক্তিৰ সৰ্বাধিক দক্ষতাৰে বিকাশ সাধন কৰা।

2. ব্যৱস্থাপনা নীতিৰ ভিত্তিত তালিকা-Iক তালিকা-IIৰ সৈতে মিলাবঃ

তালিকা-I	তালিকা-II
(A) সাংগঠনিক নিয়মসমূহৰ প্ৰতি আনুগত্য	(I) নিৰ্দেশনাৰ ঐক্য
(B) প্ৰতিজন ব্যক্তিগত কৰ্মচাৰীৰ বাবে এজন মূৰব্বী	(II) কৰ্মচাৰীসকলৰ বেতন
(C) এক মূৰ আৰু এক পৰিকল্পনা	(III) অনুশাসন
(D) বেতন ন্যায্যসংগত আৰু সমান হ'ব লাগে।	(IV) আদেশৰ ঐক্য

তলত দিয়া বিকল্পসমূহৰ পৰা সঠিক উত্তৰটো বাছনি কৰকঃ

- (1) (A) - (I), (B) - (II), (C) - (III), (D) - (IV)
 - (2) (A) - (I), (B) - (III), (C) - (II), (D) - (IV)
 - (3) (A) - (I), (B) - (II), (C) - (IV), (D) - (III)
 - (4) (A) - (III), (B) - (IV), (C) - (I), (D) - (II)
3. এফ ডব্লিউ.টেইলৰে-ৰ দ্বাৰা প্ৰদান কৰা কৌশলৰ উদ্দেশ্য, হৈছে এটা নিৰ্দিষ্ট শাৰী বা সামগ্ৰীক নিৰ্দিষ্ট প্ৰকাৰ, আকাৰ আৰু বৈশিষ্ট্যলৈ হ্ৰাস কৰা।
- (1) পদ্ধতি অধ্যয়ন
 - (2) সময় অধ্যয়ন
 - (3) কামৰ মান নিৰ্ধাৰণ
 - (4) কাৰ্য্যকৰী ফৰমেনশ্বিপ

4. Match **List-I** with **List-II** on the basis of Management Principles :

List-I (Meaning)	List-II (Term)
(A) Employees turnover should be minimised	(I) Stability of personnel
(B) Emphasises kindliness and justice	(II) Equity
(C) Chain of authority and communication from top to bottom	(III) Espirit de corps
(D) Promotes team spirit	(IV) Scalar chain

Choose the correct answer from the options given below :

- (1) (A) - (I), (B) - (II), (C) - (III), (D) - (IV)
- (2) (A) - (I), (B) - (III), (C) - (II), (D) - (IV)
- (3) (A) - (I), (B) - (II), (C) - (IV), (D) - (III)
- (4) (A) - (III), (B) - (IV), (C) - (I), (D) - (II)

5. Under which dimension of business environment is "Online Booking of Air Tickets" included ?

- (1) Legal dimension
- (2) Economic dimension
- (3) Technical dimension
- (4) Social dimension

6. Which of the following is an example of economic environment ?

- (1) Money supply in economy
- (2) Constitution of the country
- (3) Life expectancy
- (4) Population shifts

7. Which of the following is an example of legal environment ?

- (1) Death/Birth Ratio
- (2) Trade Union Act
- (3) Prevailing Political System
- (4) Public Debt

8. Which of the following does **not** characterise business environment ?

- (1) Inter-related
- (2) External forces
- (3) Market orientation and product
- (4) Relativity

SPACE FOR ROUGH WORK

4. ব্যৱস্থাপনা নীতিৰ ভিত্তিত তালিকা-Iক তালিকা-IIৰ সৈতে মিলাবঃ

তালিকা-I (অৰ্থ)	তালিকা-II (টাৰ্ম)
(A) কৰ্মচাৰীৰ টাৰ্ণঅ "ভাৰ হ্ৰাস কৰিব লাগে	(I) কৰ্মচাৰীৰ স্থিৰতা
(B) দয়া আৰু ন্যায্যৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰে	(II) সমতা
(C) ওপৰৰ পৰা তললৈকে কৰ্তৃত্ব আৰু যোগাযোগৰ শৃংখল	(III) এছপিৰিট ডি কৰ্পছ
(D) দলীয় মনোভাৱ বৃদ্ধি কৰে	(IV) স্কেলাৰ শৃংখল

তলত দিয়া বিকল্পসমূহৰ পৰা সঠিক উত্তৰটো বাছনি কৰকঃ

- (1) (A) - (I), (B) - (II), (C) - (III), (D) - (IV)
- (2) (A) - (I), (B) - (III), (C) - (II), (D) - (IV)
- (3) (A) - (I), (B) - (II), (C) - (IV), (D) - (III)
- (4) (A) - (III), (B) - (IV), (C) - (I), (D) - (II)

5. ব্যৱসায়িক পৰিৱেশৰ কোনটো মাত্ৰাৰ অধীনত "বিমানৰ টিকটৰ অনলাইন বুকিং" অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে ?

- (1) আইনী মাত্ৰা
- (2) অৰ্থনৈতিক মাত্ৰা
- (3) কাৰিকৰী মাত্ৰা
- (4) সামাজিক মাত্ৰা

6. তলৰ কোনটো অৰ্থনৈতিক পৰিৱেশৰ উদাহৰণ ?

- (1) অৰ্থনীতিত ধনৰ যোগান
- (2) দেশৰ সংবিধান
- (3) জীৱনৰ প্ৰত্যাশা
- (4) জনসংখ্যাৰ পৰিৱৰ্তন

7. তলৰ কোনটো আইনী পৰিৱেশৰ উদাহৰণ ?

- (1) মৃত্যু/জন্ম অনুপাত
- (2) ট্ৰেড ইউনিয়ন আইন
- (3) প্ৰচলিত ৰাজনৈতিক ব্যৱস্থা
- (4) ৰাজহুৱা ঋণ

8. তলৰ কোনটোৱে ব্যৱসায়িক পৰিৱেশৰ বৈশিষ্ট্য প্ৰকাশ নকৰে ?

- (1) আন্তঃসম্পৰ্কিত
- (2) বাহ্যিক শক্তি
- (3) বজাৰৰ দিশ আৰু সামগ্ৰী
- (4) আপেক্ষিকতা

9. Identify the correct sequence of steps under the Planning function :

- (A) Setting objectives
- (B) Identifying alternative courses of action
- (C) Developing premises
- (D) Evaluating alternative courses of action

Choose the correct answer from the options given below :

- (1) (A), (B), (C), (D)
- (2) (A), (C), (B), (D)
- (3) (B), (A), (D), (C)
- (4) (C), (B), (D), (A)

10. Identify the correct sequence of Selection process :

- (A) Selection decision
- (B) Employment interview
- (C) Selection tests
- (D) Reference checking

Choose the correct answer from the options given below :

- (1) (A), (B), (C), (D)
- (2) (A), (C), (B), (D)
- (3) (B), (A), (D), (C)
- (4) (C), (B), (D), (A)

11. "It is a joint programme of training in which educational institutions and business firms cooperate." Identify the method of training.

- (1) Vestibule training
- (2) Apprenticeship training
- (3) Internship training
- (4) Job rotation

9. পৰিকল্পনা কাৰ্য্যৰ অধীনত পদক্ষেপসমূহৰ সঠিক ক্ৰম চিনাক্ত কৰকঃ
- (A) উদ্দেশ্যসমূহ নিৰ্ধাৰণ কৰা হৈছে
 (B) বিকল্প পদক্ষেপ চিনাক্ত কৰা।
 (C) পৰিৱেশ উন্নয়ন কৰা।
 (D) বিকল্প পদক্ষেপৰ মূল্যায়ন কৰা।
- তলত দিয়া বিকল্পসমূহৰ পৰা সঠিক উত্তৰটো বাছনি কৰকঃ
- (1) (A), (B), (C), (D)
 (2) (A), (C), (B), (D)
 (3) (B), (A), (D), (C)
 (4) (C), (B), (D), (A)
10. নিৰ্বাচন প্ৰক্ৰিয়াৰ সঠিক ক্ৰম চিনাক্ত কৰকঃ
- (A) নিৰ্বাচনৰ সিদ্ধান্ত
 (B) নিযুক্তিৰ সাক্ষাৎকাৰ
 (C) নিৰ্বাচন পৰীক্ষা
 (D) ৰেফাৰেন্স পৰীক্ষা কৰা হৈছে
- তলত দিয়া বিকল্পসমূহৰ পৰা সঠিক উত্তৰটো বাছনি কৰকঃ
- (1) (A), (B), (C), (D)
 (2) (A), (C), (B), (D)
 (3) (B), (A), (D), (C)
 (4) (C), (B), (D), (A)
11. "এইটো প্ৰশিক্ষণৰ যুটীয়া কাৰ্যসূচী য 'ত শিক্ষা প্ৰতিষ্ঠান আৰু ব্যৱসায়িক প্ৰতিষ্ঠানসমূহে সহযোগিতা কৰে" প্ৰশিক্ষণৰ পদ্ধতি চিনাক্ত কৰক
- (1) ভেষ্টিবুল প্ৰশিক্ষণ
 (2) শিক্ষানবিশৰ প্ৰশিক্ষণ
 (3) ইণ্টাৰনশ্বিপ প্ৰশিক্ষণ
 (4) চাকৰিৰ পৰিৱৰ্তন

12. Match **List-I** with **List-II** on the basis of meaning and name of the concept :

List-I	List-II
(A) Choosing the most appropriate candidate	(I) Selection
(B) Candidate is given an introduction to superiors	(II) Orientation
(C) Learning the skills related to a job	(III) Recruitment
(D) Searching for prospective employees	(IV) Training

Choose the correct answer from the options given below :

- (1) (A) - (I), (B) - (II), (C) - (III), (D) - (IV)
- (2) (A) - (I), (B) - (III), (C) - (II), (D) - (IV)
- (3) (A) - (I), (B) - (II), (C) - (IV), (D) - (III)
- (4) (A) - (III), (B) - (IV), (C) - (I), (D) - (II)

13. Which of the following is a process of incitement or inducing subordinates to act in a desired manner to achieve organisational goals ?

- (1) Motivation
- (2) Supervision
- (3) Leadership
- (4) Communication

14. Find the correct sequence of needs as given by Maslow in his Need Hierarchy Theory.

- (A) Belongingness needs
- (B) Safety and Security needs
- (C) Self-actualisation needs
- (D) Esteem needs

Choose the correct answer from the options given below :

- (1) (A), (B), (C), (D)
- (2) (A), (C), (B), (D)
- (3) (B), (A), (D), (C)
- (4) (C), (B), (D), (A)

15. " _____ is a process of influencing the behaviour of people by making them strive voluntarily towards achievement of organisational goals."

- (1) Motivation
- (2) Supervision
- (3) Leadership
- (4) Communication

SPACE FOR ROUGH WORK

12. অৰ্থ আৰু ধাৰণাৰ নামৰ ভিত্তিত তালিকা-Iক তালিকা-IIৰ সৈতে মিলাবঃ

তালিকা-I	তালিকা-II
(A) আটাইতকৈ উপযুক্ত প্ৰাৰ্থী বাছনি কৰা	(I) নিৰ্বাচন
(B) প্ৰাৰ্থীগৰাকীক জ্যেষ্ঠসকলৰ সৈতে পৰিচয় দিয়া হয়	(II) দিশ নিৰ্দেশনা
(C) চাকৰিৰ সৈতে জড়িত দক্ষতাসমূহ শিকা	(III) নিযুক্তি
(D) সম্ভাৰ্য কৰ্মচাৰীসকলৰ সন্ধান কৰা হৈছে	(IV) প্ৰশিক্ষণ

তলত দিয়া বিকল্পসমূহৰ পৰা সঠিক উত্তৰটো বাছনি কৰকঃ

- (1) (A) - (I), (B) - (II), (C) - (III), (D) - (IV)
- (2) (A) - (I), (B) - (III), (C) - (II), (D) - (IV)
- (3) (A) - (I), (B) - (II), (C) - (IV), (D) - (III)
- (4) (A) - (III), (B) - (IV), (C) - (I), (D) - (II)

13. তলত উল্লেখ কৰা কোনটো প্ৰক্ৰিয়া হৈছে সাংগঠনিক লক্ষ্য প্ৰাপ্ত কৰাৰ বাবে অধীনস্থসকলক আকাংক্ষিত ধৰণে কাম কৰিবলৈ উচতনি বা প্ৰেৰণা দিয়া ?

- (1) প্ৰেৰণা
- (2) নিৰীক্ষণ
- (3) নেতৃত্ব
- (4) যোগাযোগ

14. মাছলোৱে তেওঁৰ নিড হাইবাৰ্কি তত্ত্বত দিয়া প্ৰয়োজন সঠিক ক্ৰম বিচাৰি উলিয়াওক।

- (A) সম্পৰ্কৰ প্ৰয়োজনীয়তা
- (B) সুৰক্ষা আৰু সুৰক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তা
- (C) আত্ম-উপলব্ধিৰ প্ৰয়োজনীয়তা
- (D) সন্মানৰ প্ৰয়োজনীয়তা

তলত দিয়া বিকল্পসমূহৰ পৰা সঠিক উত্তৰটো বাছনি কৰকঃ

- (1) (A), (B), (C), (D)
- (2) (A), (C), (B), (D)
- (3) (B), (A), (D), (C)
- (4) (C), (B), (D), (A)

15. " _____ হৈছে জনসাধাৰণক সাংগঠনিক লক্ষ্যত উপনীত হোৱাৰ বাবে স্বেচ্ছাই চেষ্টা কৰিবলৈ বাধ্য কৰাই তেওঁলোকৰ আচৰণক প্ৰভাৱিত কৰাৰ এক প্ৰক্ৰিয়া। "

- (1) প্ৰেৰণা
- (2) নিৰীক্ষণ
- (3) নেতৃত্ব
- (4) যোগাযোগ

SPACE FOR ROUGH WORK

16. Which of the following is **not** a limitation of Controlling ?
(1) Costly affair	(2) Resistance from employees
(3) Ensure order and discipline	(4) Little control on external factors
17. Identify the correct sequence of Controlling process :
- (A) Analysing deviations
(B) Measurement of actual performance
(C) Setting up standards
(D) Comparison of actual performance with standards
- Choose the correct answer from the options given below :
(1) (A), (B), (C), (D)	(2) (A), (C), (B), (D)
(3) (B), (A), (D), (C)	(4) (C), (B), (D), (A)
18. "Only a 5% increase in labour cost may be more troublesome than a 15% increase in postal charges." Identify the concept pointed out in the statement.
(1) Deviation	(2) Critical point control
(3) Break-even analysis	(4) Critical path method
19. Identify the function performed by Financial Market from the following statement :
"Holders of assets can readily sell their financial assets through the mechanism of the financial market."
(1) Reduce the cost of transactions
(2) Provide liquidity to financial assets
(3) Facilitate price discovery
(4) Mobilisation of savings and channelising them into the most productive uses
20. If any of the parties are not satisfied by the order of _____, they can appeal against such order to the State Commission on the grounds of facts or law within a period of forty-five days from the date of order.
(1) District Commission	(2) State Commission
(3) National Commission	(4) Local Court
21. Identify the importance of consumer protection discussed in the following lines — "Business organisations make money by selling goods and providing services to consumers. Thus, consumers form an important group among the many stakeholders of business and like other stakeholders, their interest has to be well taken care of."
(1) Moral justification	(2) Business uses society's resources
(3) Social responsibility	(4) Long-term interest of business

SPACE FOR ROUGH WORK

16. তলৰ কোনটো নিয়ন্ত্ৰণৰ সীমা নহয় ?

(1) বহুমূলীয়া কাম-কাজ	(2) কৰ্মচাৰীসকলৰ প্ৰতিবাদ
(3) শৃংখলা আৰু অনুশাসন নিশ্চিত কৰক	(4) বাহ্যিক কাৰকসমূহৰ ওপৰত কম নিয়ন্ত্ৰণ

17. নিয়ন্ত্ৰণ প্ৰক্ৰিয়াৰ সঠিক ক্ৰম চিনাক্ত কৰকঃ

(A) বিচ্যুতিবোৰ বিশ্লেষণ কৰা হৈছে	(B) প্ৰকৃত প্ৰদৰ্শনৰ পৰিমাণ
(C) মানদণ্ড স্থাপন কৰা হৈছে	(D) বাস্তৱিক আৰু পৰিকল্পিত প্ৰদৰ্শনৰ তুলনা

তলত দিয়া বিকল্পসমূহৰ পৰা সঠিক উত্তৰটো বাছনি কৰকঃ

(1) (A), (B), (C), (D)	(2) (A), (C), (B), (D)
(3) (B), (A), (D), (C)	(4) (C), (B), (D), (A)

18. বিবৃতিটোত উল্লেখ কৰা ধাৰণাটো চিনাক্ত কৰক "ডাক মাচুলত 15 শতাংশ বৃদ্ধিতকৈ শ্ৰমিক ব্যয়ত মাত্ৰ 5 শতাংশ বৃদ্ধি অধিক সমস্যাজনক হ" ব পাৰে "

(1) বিচ্যুতি	(2) গুৰুত্বপূৰ্ণ বিন্দু নিয়ন্ত্ৰণ
(3) ব্ৰেক-ইভেন বিশ্লেষণ	(4) গুৰুত্বপূৰ্ণ পথ পদ্ধতি

19. তলত দিয়া বিবৃতিৰ পৰা বিত্তীয় বজাৰে সম্পাদন কৰা কাৰ্য্যকলাপ চিনাক্ত কৰকঃ

"সম্পত্তিৰ অধিকাৰীসকলে বিত্তীয় বজাৰৰ ব্যৱস্থাৰ জৰিয়তে তেওঁলোকৰ বিত্তীয় সম্পত্তি সহজে বিক্ৰী কৰিব পাৰে"

(1) লেনদেনৰ ব্যয় হ্ৰাস কৰক
(2) বিত্তীয় সম্পত্তিসমূহক লিকুইডিটি প্ৰদান কৰা
(3) মূল্য আৱিষ্কাৰ কৰাত সহায় কৰক
(4) সঞ্চয়সমূহ একত্ৰিত কৰা আৰু সেইবোৰক সৰ্বাধিক উৎপাদনশীল ব্যৱহাৰত ব্যৱহাৰ কৰা

20. যদি কোনো পক্ষ _____ আদেশৰ দ্বাৰা সন্তুষ্ট নহয় তেওঁলোকে এনে নিৰ্দেশৰ বিৰুদ্ধে তথ্য বা আইনৰ ভিত্তিত নিৰ্দেশ দিয়াৰ তাৰিখৰ পঞ্চালিশ দিনৰ ভিতৰত ৰাজ্যিক আয়োগৰ ওচৰত আবেদন কৰিব পাৰে

(1) জিলা আয়োগ	(2) ৰাজ্যিক আয়োগ	(3) ৰাষ্ট্ৰীয় আয়োগ	(4) স্থানীয় আদালত

21. নিম্নলিখিত শাৰীবোৰত আলোচনা কৰা গ্ৰাহক সুৰক্ষাৰ গুৰুত্ব চিনাক্ত কৰক-"ব্যৱসায়িক সংস্থাসমূহে সামগ্ৰী বিক্ৰী কৰি আৰু গ্ৰাহকসকলক সেৱা প্ৰদান কৰি ধন উপাৰ্জন কৰে। সেয়েহে, গ্ৰাহকে ব্যৱসায়ৰ বহুতো অংশীদাৰৰ মাজত এক গুৰুত্বপূৰ্ণ গোট গঠন কৰে আৰু অন্যান্য অংশীদাৰৰ দৰে তেওঁলোকৰ স্বার্থৰো ভালদৰে যত্ন ল'ব লাগিব।"

(1) নৈতিক ন্যায্যতা	(2) ব্যৱসায়ে সমাজৰ সম্পদ ব্যৱহাৰ কৰে
(3) সামাজিক দায়বদ্ধতা	(4) ব্যৱসায়ৰ দীৰ্ঘম্যাদী সুদ

22. Identify the Consumer Right – "The consumer has the freedom to access variety of products at competitive prices. This implies that the marketers should offer a wide variety of products in terms of quality, brand, prices, size, etc."

(1) Right to Safety	(2) Right to Seek Redressal
(3) Right to be Assured	(4) Right to Consumer Education

23. Identify the method of floatation in Primary Market wherein a company sells securities enbloc at an agreed price to a broker.

(1) Rights issue	(2) Offer for sale
(3) e-IPOs	(4) Offer through Prospectus

24. Match **List-I** with **List-II** on the basis of meaning and the term :

List-I (Meaning)	List-II (Term)
(A) Right to command	(I) Answerability
(B) Obligation to perform task	(II) Delegation
(C) Accountability	(III) Authority
(D) Basis of management hierarchy	(IV) Responsibility

Choose the correct answer from the options given below :

- (1) (A) - (I), (B) - (II), (C) - (III), (D) - (IV)
- (2) (A) - (I), (B) - (III), (C) - (II), (D) - (IV)
- (3) (A) - (I), (B) - (II), (C) - (IV), (D) - (III)
- (4) (A) - (III), (B) - (IV), (C) - (I), (D) - (II)

25. Identify the correct sequence of Organising function of management.

- (A) Establishing authority and reporting relationships
- (B) Departmentalisation
- (C) Identification and division of work
- (D) Assignment of duties

Choose the correct answer from the options given below :

(1) (A), (B), (C), (D)	(2) (A), (C), (B), (D)
(3) (B), (A), (D), (C)	(4) (C), (B), (D), (A)

SPACE FOR ROUGH WORK

22. গ্ৰাহকৰ অধিকাৰ চিনাক্ত কৰক – "গ্ৰাহকে প্ৰতিযোগিতামূলক মূল্যত বিভিন্ন ধৰণৰ সামগ্ৰী লাভ কৰাৰ স্বাধীনতা আছে। ইয়াৰ অৰ্থ হৈছে যে বিপণনকাৰীসকলে গুণগত মান, ব্ৰেণ্ড, মূল্য, আকাৰ আদিৰ ক্ষেত্ৰত বিভিন্ন ধৰণৰ সামগ্ৰী আগবঢ়োৱা উচিত।"

- (1) সুৰক্ষাৰ অধিকাৰ (2) সমাধান বিচৰাৰ অধিকাৰ
(3) নিশ্চিত হোৱাৰ অধিকাৰ (4) গ্ৰাহক শিক্ষাৰ অধিকাৰ

23. প্ৰাথমিক বজাৰত ফ্ল 'টেকনৰ পদ্ধতি চিনাক্ত কৰক যা' ত এটা কোম্পানীয়ে দালালৰ ওচৰত সন্মতিপূৰ্ণ মূল্যত এনব্লক প্ৰতিভূতি বিক্ৰী কৰে।

- (1) ৰাইত ইচু (2) বিক্ৰীৰ বাবে প্ৰস্তাৱ
(3) ই-আই. পি. অ'. (4) প্ৰস্পেক্টাছৰ জৰিয়তে প্ৰস্তাৱ কৰক

24. অৰ্থ আৰু পদ ভিত্তিত তালিকা-Iক তালিকা-IIৰ সৈতে মিলাও:

তালিকা-I (অৰ্থ)	তালিকা-II (পদ)
(A) আদেশ দিয়াৰ অধিকাৰ	(I) উত্তৰযোগ্যতা
(B) কৰ্ম সম্পাদন কৰাৰ দায়িত্ব	(II) প্ৰতিনিধি দল
(C) দায়বদ্ধতা	(III) কৰ্তৃত্ব
(D) ব্যৱস্থাপনাৰ স্তৰবিন্যাসৰ ভিত্তি	(IV) দায়িত্ববোধ

তলত দিয়া বিকল্পসমূহৰ পৰা সঠিক উত্তৰটো বাছনি কৰক:

- (1) (A) - (I), (B) - (II), (C) - (III), (D) - (IV) (2) (A) - (I), (B) - (III), (C) - (II), (D) - (IV)
(3) (A) - (I), (B) - (II), (C) - (IV), (D) - (III) (4) (A) - (III), (B) - (IV), (C) - (I), (D) - (II)

25. ব্যৱস্থাপনাৰ কাৰ্য্যকলাপ সংগঠিত কৰাৰ সঠিক ক্ৰম চিনাক্ত কৰক।

- (A) প্ৰতিবেদন সম্পৰ্ক স্থাপন কৰা (B) বিভাগীয়কৰণ
(C) কামৰ চিনাক্তকৰণ আৰু বিভাজন (D) কৰ্তব্যসমূহৰ নিৰ্ধাৰণ

তলত দিয়া বিকল্পসমূহৰ পৰা সঠিক উত্তৰটো বাছনি কৰক:

- (1) (A), (B), (C), (D) (2) (A), (C), (B), (D)
(3) (B), (A), (D), (C) (4) (C), (B), (D), (A)

26. The formal organisation can be better understood by a study of its features which are as follows :
- (A) It specifies the relationships among various job positions and the nature of their inter-relationship. This clarifies who has to report to whom.
 - (B) It is a means to achieve the objectives specified in the plans, as it lays down rules and procedures essential for their achievement.
 - (C) Independent channels of communication without specified direction of flow of information are developed by group members.
 - (D) It is deliberately designed by the top management to facilitate the smooth functioning of the organisation.

Which of the following options are correct ?

- (1) (A), (B) and (D) only
 - (2) (A), (B) and (C) only
 - (3) (A), (B), (C) and (D)
 - (4) (B), (C) and (D) only
27. The informal organisation offers many benefits. Important among them are given below :
- (A) Prescribed lines of communication are not followed. Thus, informal organisation leads to faster spread of information as well as quick feedback.
 - (B) It helps to fulfil the social needs of the members and allows them to find like minded people. This enhances their job satisfaction since it gives them a sense of belongingness in the organisation.
 - (C) It contributes towards fulfilment of organisational objectives by compensating for inadequacies in the formal organisation.
 - (D) Unity of command is maintained through an established chain of command.

Choose the correct answer from the options given below :

- (1) (A), (B) and (D) only
 - (2) (A), (B) and (C) only
 - (3) (A), (B), (C) and (D)
 - (4) (B), (C) and (D) only
28. Identify the correct sequence of trading & settlement procedure :
- (A) The investor has to sign a broker client agreement.
 - (B) The investor has to open a 'Demat' Account.
 - (C) An order confirmation slip is issued to the investor by the broker.
 - (D) The broker will then go online and connect to the main stock exchange.

Choose the correct answer from the options given below :

- (1) (A), (B), (C), (D)
- (2) (A), (C), (B), (D)
- (3) (B), (A), (D), (C)
- (4) (C), (B), (D), (A)

SPACE FOR ROUGH WORK

26. আনুষ্ঠানিক সংগঠনটোক ইয়াৰ বৈশিষ্ট্যসমূহৰ অধ্যয়নৰ দ্বাৰা ভালদৰে বুজিব পাৰি যিবোৰ তলত দিয়া ধৰণৰঃ
- (A) ই বিভিন্ন চাকৰিৰ স্থিতিৰ মাজৰ সম্পৰ্ক আৰু তেওঁলোকৰ আন্তঃসম্পৰ্কৰ প্ৰকৃতি নিৰ্দিষ্ট কৰে। এইটোৱে স্পষ্ট কৰে যে কোনে কাক খবৰ দিব লাগিব।
- (B) ই পৰিকল্পনাত নিৰ্দিষ্ট উদ্দেশ্যসমূহ প্ৰাপ্ত কৰাৰ এক উপায়, কিয়নো ই সেইবোৰ প্ৰাপ্ত কৰাৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় নিয়ম আৰু প্ৰক্ৰিয়া নিৰ্ধাৰণ কৰে।
- (C) তথ্যৰ প্ৰবাহৰ নিৰ্দিষ্ট দিশ অবিহনে যোগাযোগৰ স্বতন্ত্ৰ মাধ্যমসমূহ গোটৰ সদস্যসকলে বিকশিত কৰে।
- (D) সংগঠনৰ সুচাৰুৰূপে কাম-কাজৰ সুবিধাৰ বাবে শীৰ্ষ পৰিচালকে ইচ্ছাকৃতভাৱে ইয়াৰ নক্সা প্ৰস্তুত কৰিছে।
- তলৰ কোনটো বিকল্প সঠিক ?
- (1) (A), (B) আৰু (D) মাত্ৰ (2) (A), (B) আৰু (C) মাত্ৰ
- (3) (A), (B), (C) আৰু (D) (4) (B), (C) আৰু (D) মাত্ৰ
27. অনানুষ্ঠানিক সংগঠনে বহুতো সুবিধা প্ৰদান কৰে। সেইবোৰৰ ভিতৰত গুৰুত্বপূৰ্ণবোৰ তলত দিয়া হৈছেঃ
- (A) নিৰ্ধাৰিত যোগাযোগৰ ৰেখা অনুসৰণ কৰা নহয়। এনেদৰে, অনানুষ্ঠানিক সংগঠনে তথ্যৰ দ্ৰুত প্ৰসাৰৰ লগতে দ্ৰুত সঁহাৰিৰ পথ প্ৰশস্ত কৰে।
- (B) ই সদস্যসকলৰ সামাজিক প্ৰয়োজনীয়তা পূৰণ কৰাত সহায় কৰে আৰু তেওঁলোকক সমমনস্ক লোক বিচাৰি উলিওৱাত সহায় কৰে। ই তেওঁলোকৰ চাকৰিৰ সন্তুষ্টি বৃদ্ধি কৰে কিয়নো ই তেওঁলোকক সংগঠনত একাত্মবোধ প্ৰদান কৰে।
- (C) ই আনুষ্ঠানিক সংগঠনত অপৰ্যাপ্ততাৰ বাবে ক্ষতিপূৰণ দি সাংগঠনিক উদ্দেশ্যসমূহ পূৰণ কৰাত অৰিহণা যোগায়।
- (D) প্ৰতিষ্ঠিত আদেশ শৃংখলৰ জৰিয়তে আদেশৰ একতা বজাই ৰখা হয়।
- তলত দিয়া বিকল্পসমূহৰ পৰা সঠিক উত্তৰটো বাছনি কৰকঃ
- (1) (A), (B) আৰু (D) মাত্ৰ (2) (A), (B) আৰু (C) মাত্ৰ
- (3) (A), (B), (C) আৰু (D) (4) (B), (C) আৰু (D) মাত্ৰ
28. ব্যৱসায় আৰু নিষ্পত্তি প্ৰক্ৰিয়াৰ সঠিক ক্ৰম চিনাক্ত কৰক,
- (A) বিনিয়োগকাৰীয়ে এটা দালাল গ্ৰাহক চুক্তিত স্বাক্ষৰ কৰিব লাগিব।
- (B) বিনিয়োগকাৰীয়ে এটা 'ডিমেট' একাউন্ট খুলিব লাগিব।
- (C) দালালৰ দ্বাৰা বিনিয়োগকাৰীক এটা অৰ্ডাৰ নিশ্চিতকৰণ স্লিপ জাৰী কৰা হয়।
- (D) তাৰ পিছত দালালজনে অনলাইনলৈ যাব আৰু মূল ষ্টক এক্সচেঞ্জৰ সৈতে সংযোগ স্থাপন কৰিব।
- তলত দিয়া বিকল্পসমূহৰ পৰা সঠিক উত্তৰটো বাছনি কৰকঃ
- (1) (A), (B), (C), (D) (2) (A), (C), (B), (D)
- (3) (B), (A), (D), (C) (4) (C), (B), (D), (A)

29. The market where existing securities are bought and sold is known as _____ .
- (1) Primary market (2) Secondary market
(3) Capital market (4) Financial market
30. Qualities of successful entrepreneur do **not** include :
- (1) Initiative (2) Self-confidence
(3) Risk avoider (4) Wealth creators
31. Identify the function performed by SEBI :
- "It controls insider trading, takeover bids and imposes penalties for such practices."
- (1) Protective functions (2) Regulatory functions
(3) Developmental functions (4) Preventive functions
32. Financial management aims at choosing the best investment and financing alternatives by focusing on their costs and benefits. Its objective is to :
- (1) Increase the shareholders' wealth (2) Decrease the shareholders' wealth
(3) Increase the shareholders' capital (4) Decrease the shareholders' capital
33. A proper matching of funds requirements and their availability is sought to be achieved by _____ .
- (1) Financial planning (2) Financial control
(3) Capital budgeting (4) Investment decisions
34. Debt is _____ but is more _____ for a business because the payment of interest and the return of principal is obligatory for the business.
- (1) Cheaper, risky (2) Cheaper, safe
(3) Expensive, risky (4) Expensive, safe
35. "Coordination unifies unrelated interests into purposeful work activity." Identify the nature of coordination.
- (1) Coordination is an all pervasive function (2) Coordination is a continuous process
(3) Coordination ensures unity of action (4) Coordination integrates group efforts
36. Akash Industries has installed a waste recycling plant in its premises and does not dump their waste material anymore. This plant is providing employment to many people. Identify the objective of management which the company is achieving by doing the aforesaid activity.
- (1) Social objective (2) Economic objective
(3) Personal objective (4) Growth

29. যি বজাৰত বিদ্যমান প্ৰতিভূতি ক্ৰয় আৰু বিক্ৰী কৰা হয় তাক কোৱা হয়

- (1) প্ৰাথমিক বজাৰ (2) গৌণ বজাৰ (3) মূলধনৰ বজাৰ (4) বিত্তীয় বজাৰ

30. সফল উদ্যোগীসকলৰ গুণাগুণ অন্তৰ্ভুক্ত নহয়;

- (1) আৰম্ভ সূচক (2) আত্মবিশ্বাসী
(3) বিপদাশংকা পৰিহাৰক (4) সম্পদৰ সৃষ্টিকৰ্তাসকল

31. SEBI দ্বাৰা সম্পাদন কৰা কাৰ্য্যসমূহ চিনাক্ত কৰকঃ

"ই অন্তঃভাগৰ বানিজ্যত অধিগ্ৰহণ বিড নিয়ন্ত্ৰণ কৰে আৰু এনে প্ৰথাৰ বাবে জৰিমনা আৰোপ কৰে"

- (1) সুৰক্ষামূলক কাৰ্য্যসমূহ (2) নিয়ামক কাৰ্য্যসমূহ
(3) বিকাশমূলক কাৰ্য্যসমূহ (4) প্ৰতিৰোধমূলক কাৰ্য্যসমূহ

32. বিত্তীয় ব্যৱস্থাপনাৰ লক্ষ্য হৈছে বিনিয়োগৰ ব্যয় আৰু লাভালাভ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰি সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ বিনিয়োগ আৰু বিত্তীয় বিকল্পসমূহ বাছনি কৰা। তেওঁলোকৰ ইয়াৰ উদ্দেশ্য হ'ল -

- (1) অংশীদাৰসকলৰ সম্পদ বৃদ্ধি কৰক (2) অংশীদাৰসকলৰ সম্পদ হ্ৰাস কৰক
(3) অংশীদাৰসকলৰ মূলধন বৃদ্ধি কৰক (4) অংশীদাৰসকলৰ মূলধন হ্ৰাস কৰক

33. পুঁজিৰ প্ৰয়োজনীয়তা আৰু সেইবোৰৰ উপলব্ধতাৰ এক সঠিক মিল প্ৰাপ্ত কেনেকৈ কৰিব

- (1) বিত্তীয় পৰিকল্পনা (2) বিত্তীয় নিয়ন্ত্ৰণ
(3) মূলধনৰ বাজেট প্ৰস্তুতকৰণ (4) বিনিয়োগৰ সিদ্ধান্তসমূহ

34. ঋণ হৈছে _____ কিন্তু তাতকৈ বেছি _____ এটা ব্যৱসায়ৰ বাবে কাৰণ সুদ পৰিশোধ আৰু মূলধন ঘূৰাই দিয়াটো ব্যৱসায়টোৰ বাবে বাধ্যতামূলক।

- (1) সন্তা, বিপদজনক (2) সন্তা, নিৰাপদ
(3) ব্যয়বহুল, বিপদজনক (4) ব্যয়বহুল, নিৰাপদ

35. "সমন্বয়ই উদ্দেশ্যপূৰ্ণ কামৰ কাৰ্য্যকলাপত অসম্পৰ্কিত আগ্ৰহক একত্ৰিত কৰে" সমন্বয়ৰ প্ৰকৃতি চিনাক্ত কৰক

- (1) সমন্বয় হৈছে এক সৰ্বব্যাপী কাৰ্য্য। (2) সমন্বয় হৈছে এক অবিৰত প্ৰক্ৰিয়া।
(3) সমন্বয়ই কাৰ্য্যৰ একতা নিশ্চিত কৰে। (4) সমন্বয়ে দলীয় প্ৰচেষ্টাক একত্ৰিত কৰে

36. আকাশ ইণ্ডাষ্ট্ৰীজে ইয়াৰ পৰিসৰত এটা আৱৰ্জনা পুনৰ্ব্যৱহাৰ প্ৰকল্প স্থাপন কৰিছে আৰু তেওঁলোকৰ আৱৰ্জনা সামগ্ৰী এতিয়া ডাম্পিং কৰা নাই। এই প্ৰকল্পটোৱে বহু লোকক কৰ্মসংস্থাপন প্ৰদান কৰিছে। কোম্পানীয়ে ওপৰোক্ত কাৰ্য্যকলাপবোৰ কৰি প্ৰাপ্ত কৰি থকা ব্যৱস্থাপনাৰ উদ্দেশ্য চিনাক্ত কৰা ?

- (1) সামাজিক উদ্দেশ্য (2) অৰ্থনৈতিক উদ্দেশ্য (3) ব্যক্তিগত উদ্দেশ্য (4) বৃদ্ধি

37. "Management always works by keeping an end result or aim of the organisation. All activities of managers are directed towards the end result." From the above statement, identify the feature of management.

- (1) Management is multidimensional (2) Management is continuous
(3) Management is intangible (4) Management is a goal oriented process

38. The key position of top-level management is _____ .

- (1) Managing Director (2) Production Manager
(3) Marketing Manager (4) Plant Supervisor

39. Match **List-I** with **List-II**.

List-I	List-II
(A) Intelligence test	(I) Indicator of a person's capacity to develop
(B) Aptitude test	(II) Clues to a person's emotions, values, etc.
(C) Personality test	(III) Measure existing skills of the individual
(D) Trade test	(IV) Indicator of a person's learning ability and ability to make judgements

Choose the correct answer from the options given below :

- (1) (A) - (I), (B) - (II), (C) - (III), (D) - (IV)
(2) (A) - (IV), (B) - (I), (C) - (II), (D) - (III)
(3) (A) - (II), (B) - (III), (C) - (I), (D) - (IV)
(4) (A) - (I), (B) - (III), (C) - (IV), (D) - (II)

40. Which of the following are advantages of functional structure of an organisation ?

- (A) Leads to occupational specialisation.
(B) Places less emphasis on organisational objectives.
(C) Promotes coordination and control within a department.
(D) Increases operational efficiency.

Choose the correct answer from the options given below :

- (1) (A), (B) and (C) only (2) (A) and (B) only
(3) (A), (C) and (D) only (4) (C) and (D) only

SPACE FOR ROUGH WORK

37. "ব্যৱস্থাপকৰ সদায় সংগঠনৰ অন্তিম ফলাফল বা লক্ষ্য ৰাখি কাম কৰে। পৰিচালকসকলৰ সকলো কাৰ্য্যকলাপ চূড়ান্ত ফলাফলৰ ফালে নিৰ্দেশিত কৰা হয়" ওপৰৰ বিবৃতিটোৰ পৰা, ব্যৱস্থাপনাৰ বৈশিষ্ট্য চিনাক্ত কৰকঃ

- (1) ব্যৱস্থাপনা বহুমাত্রিক (2) ব্যৱস্থাপনা অবিৰত
(3) ব্যৱস্থাপনা অস্পৰ্শনীয় (4) ব্যৱস্থাপনা হৈছে এক লক্ষ্যমুখী প্ৰক্ৰিয়া

38. শীৰ্ষ পৰ্যায়ৰ ব্যৱস্থাপনাৰ মূল পদটো হ'ল

- (1) পৰিচালন সঞ্চালক (2) উৎপাদন পৰিচালক
(3) বিপণন পৰিচালক (4) উদ্যোগ পৰিদৰ্শক

39. তালিকা-Iৰ লগত তালিকা-II মিলোৱা

তালিকা-I	তালিকা-II
(A) বুদ্ধিমত্তা পৰীক্ষা	(I) ব্যক্তিৰ বিকাশৰ ক্ষমতাৰ সূচক
(B) যোগ্যতা পৰীক্ষা	(II) এজন ব্যক্তিৰ আৱেগ, মূল্যবোধ আদিৰ সংকেত
(C) ব্যক্তিত্ব পৰীক্ষা	(III) ব্যক্তিগৰাকীৰ বৰ্তমানৰ দক্ষতা পৰিমাপ কৰক
(D) বাণিজ্য পৰীক্ষা	(IV) ব্যক্তিৰ শিকাৰ সামৰ্থ্য আৰু সিদ্ধান্ত লোৱাৰ সূচক

তলত দিয়া বিকল্পসমূহৰ পৰা সঠিক উত্তৰটো বাছনি কৰকঃ

- (1) (A) - (I), (B) - (II), (C) - (III), (D) - (IV) (2) (A) - (IV), (B) - (I), (C) - (II), (D) - (III)
(3) (A) - (II), (B) - (III), (C) - (I), (D) - (IV) (4) (A) - (I), (B) - (III), (C) - (IV), (D) - (II)

40. এটা সংগঠনৰ কাৰ্য্যকৰী গাঁথনিৰ নিম্নলিখিত সুবিধাসমূহ কোনবোৰ ?

- (A) বৃত্তিগত বিশেষীকৰণলৈ লৈ যায়
(B) সাংগঠনিক উদ্দেশ্যসমূহৰ ওপৰত কম গুৰুত্ব দিয়া হয়
(C) এটা বিভাগৰ ভিতৰত সমন্বয় আৰু নিয়ন্ত্ৰণৰ প্ৰচাৰ কৰে
(D) কাৰ্য্যকৰী দক্ষতা বৃদ্ধি কৰে

তলত দিয়া বিকল্পসমূহৰ পৰা সঠিক উত্তৰটো বাছনি কৰকঃ

- (1) (A), (B) আৰু (C) মাত্ৰ (2) (A) আৰু (B) মাত্ৰ
(3) (A), (C) আৰু (D) মাত্ৰ (4) (C) আৰু (D) মাত্ৰ

On the basis of the information given in the case, answer the next five questions.

"Just Foodie" is a food chain offering different snacks like chips, biscuits, chocochip cookies, cakes, etc. through their own retail outlets. To make their products available to customers at right time, right place, they are also selling their products to grocery stores in addition to their own outlets. The taste, quality and packing are given utmost care. They are offering good quality, so they are able to charge higher price than their competitors. To increase their sales, they are using different offers like : Free gifts, Cash backs, etc. They are offering discounts to customers on various occasions. All these considerations have made "Just Foodie" a complete success and they are able to win over different competitors in the market, and their market share is rising continuously.

- 41.** In the above case "Just Foodie" is using various variables of Marketing Mix. Identify the variable used in the following statement :

"To make their products available to customers at right time, right place, they are also selling their products to grocery stores in addition to their own outlets."

(1) Product	(2) Price
(3) Promotion	(4) Physical distribution

- 42.** Identify the element of marketing mix in the following statement :

"The taste, quality and packing are given utmost care."

(1) Product mix	(2) Price mix
(3) Promotion mix	(4) Physical distribution mix

- 43.** "They are able to charge higher price than their competitors." Which element of marketing mix is discussed in the statement ?

(1) Product mix	(2) Price mix
(3) Promotion mix	(4) Physical distribution mix

- 44.** "To increase their sales, they are using different offers like : Free gifts, Cash backs etc. They are offering discounts to customers on various occasions." Identify the marketing mix element from the above statement.

(1) Product mix	(2) Price mix
(3) Promotion mix	(4) Physical distribution mix

- 45.** "To increase their sales, they are using different offers like : Free gifts, Cash backs etc. They are offering discounts to customers on various occasions." Which tool of the promotion mix is used in the given statement ?

(1) Advertisement	(2) Sales promotion
(3) Personal selling	(4) Publicity

SPACE FOR ROUGH WORK

কেহটোত দিয়া সূচনাৰ ভিত্তিত, প্রদত্ত পাঁচটা প্রশ্নৰ উত্তৰ দিয়া।

"জাষ্ট ফুডি" হৈছে তেওঁলোকৰ নিজৰ খুচুৰা বিক্ৰী কেন্দ্ৰৰ জৰিয়তে চিপছ, বিস্কুট, চোকোচিপ কুকিজ, কেক আদিৰ দৰে বিভিন্ন জলপান আগবঢ়োৱা এক খাদ্য শৃংখলা গ্ৰাহকসকলৰ বাবে তেওঁলোকৰ সামগ্ৰীসমূহ সঠিক সময়ত, সঠিক স্থানত উপলব্ধ কৰাবলৈ তেওঁলোকে তেওঁলোকৰ সামগ্ৰীসমূহ তেওঁলোকৰ নিজৰ দোকানৰ উপৰিও গেলামালৰ দোকানসমূহলৈও বিক্ৰী কৰি আছে। ইয়াৰ সোৱাদ, গুণগত মান, পেকিং আদিৰ প্ৰতি সৰ্বাধিক যত্ন লোৱা হয়। তেওঁলোকে ভাল মানদণ্ডৰ সুবিধা প্ৰদান কৰিছে যাতে তেওঁলোকে তেওঁলোকৰ প্ৰতিযোগীসকলতকৈ অধিক মূল্য ল'ব পাৰে। বিক্ৰী বৃদ্ধি কৰিবলৈ তেওঁলোকে বিভিন্ন প্ৰস্তাৱ ব্যৱহাৰ কৰিছে যেনেঃ বিনামূলীয়া উপহাৰ, নগদ ধন আদি। তেওঁলোকে বিভিন্ন অনুষ্ঠানত গ্ৰাহকসকলক ৰেহাই প্ৰদান কৰি আছে। এই সকলোবোৰ বিবেচনাই "জাষ্ট ফুডি" ক সম্পূৰ্ণ সফল কৰি তুলিছে আৰু তেওঁলোকে বজাৰত বিভিন্ন প্ৰতিযোগীক জয় কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে, আৰু তেওঁলোকৰ বজাৰৰ অংশ নিৰন্তৰ বৃদ্ধি হৈ আছে।

41. ওপৰৰ ক্ষেত্ৰত "জাষ্ট ফুডি" য়ে বিপণন মিশ্ৰণৰ বিভিন্ন চলক ব্যৱহাৰ কৰিছে। নিম্নলিখিত বিবৃতিত ব্যৱহৃত চলক চিনাক্ত কৰক :

"তেওঁলোকৰ সামগ্ৰীসমূহ গ্ৰাহকসকলৰ বাবে সঠিক সময়ত, সঠিক স্থানত উপলব্ধ কৰাবলৈ তেওঁলোকে তেওঁলোকৰ সামগ্ৰীসমূহ তেওঁলোকৰ নিজৰ দোকানৰ উপৰিও গেলামালৰ দোকানসমূহলৈও বিক্ৰী কৰি আছে।"

- (1) উৎপাদিত সামগ্ৰী (2) মূল্য (3) প্ৰচাৰ (4) ভৌতিক বিতৰণ

42. নিম্নলিখিত বিবৃতিত বিপণন মিশ্ৰণৰ উপাদান চিনাক্ত কৰক-"সোৱাদ, মানদণ্ড, পেকিংৰ ওপৰত সৰ্বাধিক যত্ন লোৱা হয়।"

- (1) সামগ্ৰীৰ মিশ্ৰণ (2) মূল্যৰ মিশ্ৰণ
(3) প্ৰচাৰৰ মিশ্ৰণ (4) ভৌতিক বিতৰণ মিশ্ৰণ

43. "তেওঁলোকে তেওঁলোকৰ প্ৰতিযোগীসকলতকৈ অধিক মূল্য ল'ব পাৰে।" বিবৃতিটোত বিপণন মিশ্ৰণৰ কোনটো উপাদানৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা হৈছে ?

- (1) সামগ্ৰীৰ মিশ্ৰণ (2) মূল্যৰ মিশ্ৰণ (3) প্ৰচাৰৰ মিশ্ৰণ (4) ভৌতিক বিতৰণ মিশ্ৰণ

44. "তেওঁলোকৰ বিক্ৰী বৃদ্ধি কৰিবলৈ তেওঁলোকে বিভিন্ন অফাৰ ব্যৱহাৰ কৰিছে যেনেঃ বিনামূলীয়া উপহাৰ, নগদ ধন, তেওঁলোকে বিভিন্ন অনুষ্ঠানত গ্ৰাহকসকলক ৰেহাই প্ৰদান কৰি আছে।" ওপৰৰ বিবৃতিটোৰ পৰা বিপণন মিশ্ৰণ উপাদানটো চিনাক্ত কৰক

- (1) সামগ্ৰীৰ মিশ্ৰণ (2) মূল্যৰ মিশ্ৰণ (3) প্ৰচাৰৰ মিশ্ৰণ (4) ভৌতিক বিতৰণ মিশ্ৰণ

45. "তেওঁলোকৰ বিক্ৰী বৃদ্ধি কৰিবলৈ তেওঁলোকে বিভিন্ন অফাৰ ব্যৱহাৰ কৰিছে যেনেঃ বিনামূলীয়া উপহাৰ, নগদ ধন, তেওঁলোকে বিভিন্ন অনুষ্ঠানত গ্ৰাহকসকলক ৰেহাই প্ৰদান কৰি আছে।" প্ৰচাৰ মিশ্ৰণৰ কোনটো সঁজুলি প্ৰদান কৰা বিবৃতিত ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে ?

- (1) বিজ্ঞাপন (2) বিক্ৰীৰ প্ৰচাৰ (3) ব্যক্তিগত বিক্ৰী (4) প্ৰচাৰ

SPACE FOR ROUGH WORK

On the basis of the information given in the case, answer the next five questions.

A Maharatna Company, Indian Oil

Indian Oil is India's largest commercial organisation. It is the top ranked Indian company in the Fortune 'Global 500' listings (2017). Indian Oil's vision is driven by a group of dynamic leaders, who have made it a name to reckon with. With an over 34,000 strong workforce, a Maharatna Company, Indian Oil has been helping to meet India's energy demands and reaching petroleum products in every part of India for over five decades.

- It plans to increase its business operations all around the world.
- The company plans to invest ₹ 20,000 crore in 2017 – 18 acquisitions and plans to expand overseas. The company is always believed to be ahead of the demand. Last year too, IOC had invested close to ₹ 20,000 crore, including around ₹ 16,000 crore in various Indian projects and on acquisition for upstream in Russia.
- The company believed that if the goals are well defined, employees are aware of what the organisation has to do and what they must do to achieve those goals.
- Changes or events cannot be eliminated, but they can be anticipated and managerial responses to them can be developed. Policy formation serves as the basis of coordinating the activities and efforts of different divisions, departments and individuals.
- It helps in avoiding confusion and misunderstanding. Manager can look into the future and make a choice from amongst various alternative courses of action.

46. Identify the function of management highlighted in the above case.

- (1) Organising
- (2) Staffing
- (3) Directing
- (4) Planning

SPACE FOR ROUGH WORK

প্ৰবন্ধটোত দিয়া তথ্যৰ ভিত্তিত পৰৱৰ্তী পাঁচটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়ক ।

এটা মহাৰত্ন কোম্পানী, ইণ্ডিয়ান অইল

ইণ্ডিয়ান অইল হৈছে ভাৰতৰ সৰ্ববৃহৎ বাণিজ্যিক সংস্থা। শেহতীয়া ফৰ্চুন 'গ্ল' বেল 500 'তালিকাত (2017) ই শীৰ্ষ স্থান লাভ কৰা ভাৰতীয় কোম্পানী। ইণ্ডিয়ান অইলৰ দৃষ্টিভংগী গতিশীল নেতাসকলৰ এটা গোটৰ দ্বাৰা পৰিচালিত যিয়ে ইয়াক গণনা কৰিব পৰা নাম হিচাপে গঢ়ি তুলিছে। 34,000ৰো অধিক শক্তিশালী কৰ্মচাৰী থকা মহাৰত্ন কোম্পানী ইণ্ডিয়ান অইল-এ পাঁচ দশকৰো অধিক সময় ধৰি ভাৰতৰ শক্তিৰ চাহিদা পূৰণ কৰাত আৰু পেট্ৰ "লিয়াম সামগ্ৰী ভাৰতৰ প্ৰতিটো অংশলৈ প্ৰেৰণ কৰাত সহায় কৰি আহিছে।

- ই সমগ্ৰ বিশ্বতে ইয়াৰ ব্যৱসায়িক কাৰ্য্যকলাপ বৃদ্ধি কৰাৰ পৰিকল্পনা কৰিছে।
- কোম্পানীটোৱে 2017-18 অধিগ্ৰহণত 20,000 কোটি টকা বিনিয়োগ কৰাৰ পৰিকল্পনা কৰিছে আৰু বিদেশত সম্প্ৰসাৰণৰ পৰিকল্পনা ও কৰিছে। কোম্পানীটোৱে সদায় চাহিদাৰ আগত থকা বুলি বিশ্বাস কৰিছিল। যোৱা বছৰো আই. অ. চি.-য়ে প্ৰায় 20,000 কোটি টকা বিনিয়োগ কৰিছিল, যাৰ ভিতৰত আছে প্ৰায় 16,000 কোটি টকা বিভিন্ন ভাৰতীয় প্ৰকল্পত আৰু ৰাছিয়াত উজানৰ অধিগ্ৰহণত ব্যৱহাৰ কৰিছিল।
- কোম্পানীটোৱে বিশ্বাস কৰিছিল যে যদি লক্ষ্যবোৰ ভালদৰে সংজ্ঞায়িত কৰা হয়, তেন্তে কৰ্মচাৰীসকলে সংগঠনটোৱে কি কৰিব লাগিব আৰু সেই লক্ষ্যবোৰ প্ৰাপ্ত কৰিবলৈ তেওঁলোকে কি কৰিব লাগিব সেই বিষয়ে সচেতন হয়।
- পৰিৱৰ্তন বা ঘটনাবোৰ আঁতৰাব নোৱাৰি কিন্তু সেইবোৰ অনুমান কৰিব পাৰি আৰু সেইবোৰৰ প্ৰতি ব্যৱস্থাপনাগত সঁহাৰি বিকশিত কৰিব পাৰি। নীতি গঠনে বিভিন্ন বিভাগ, বিভাগ আৰু ব্যক্তিৰ কাৰ্য্যকলাপ আৰু প্ৰচেষ্টাৰ সমন্বয়ৰ আধাৰ হিচাপে কাম কৰে।
- ই বিদ্ৰান্তি আৰু ভুল বুজাবুজি পৰিহাৰ কৰাত সহায় কৰে। পৰিচালকে ভৱিষ্যতলৈ চাব পাৰে আৰু কাৰ্য্যৰ বিভিন্ন বিকল্প পাঠ্যক্ৰমৰ মাজৰ পৰা বাছনি কৰিব পাৰে।

46. ওপৰৰ ক্ষেত্ৰত আলোকপাত কৰা ব্যৱস্থাপনাৰ কাৰ্য্যকলাপ চিনাক্ত কৰক

- (1) আয়োজন কৰা।
- (2) কৰ্মচাৰী
- (3) নিৰ্দেশনা
- (4) পৰিকল্পনা

47. "If the goals are well defined, employees are aware of what the organisation has to do and what they must do to achieve those goals." Identify the significance of managerial function highlighted in this statement.
- (1) Facilitates decision making
 - (2) Reduces overlapping and wasteful activities
 - (3) Reduces risks of uncertainty
 - (4) Provides direction
48. "Changes or events cannot be eliminated, but they can be anticipated and managerial responses to them can be developed." Identify the significance of managerial function highlighted in this statement.
- (1) Provides direction
 - (2) Reduces risks of uncertainty
 - (3) Reduces overlapping and wasteful activities
 - (4) Facilitates decision making
49. "Policy formation serves as the basis of coordinating the activities and efforts of different divisions, departments and individuals. It helps in avoiding confusion and misunderstanding." Identify the significance of managerial function highlighted in this statement.
- (1) Facilitates decision making
 - (2) Reduces risks of uncertainty
 - (3) Provides direction
 - (4) Reduces overlapping and wasteful activities
50. "Manager can look into the future and make a choice from amongst various alternative courses of action." Identify the significance of managerial function highlighted in this statement.
- (1) Provides direction
 - (2) Reduces risks of uncertainty
 - (3) Reduces overlapping and wasteful activities
 - (4) Facilitates decision making

47. "যদি লক্ষ্যসমূহ ভালদৰে নিৰ্ধাৰণ কৰা হয়, কৰ্মচাৰীসকলে সংগঠনটোৱে কি কৰিব লাগিব আৰু সেই লক্ষ্যসমূহ প্ৰাপ্ত কৰিবলৈ তেওঁলোকে কি কৰিব লাগিব সেই বিষয়ে সচেতন হয়।" এই বিবৃতিত উল্লেখ কৰা ব্যৱস্থাপনামূলক কাৰ্য্যৰ গুৰুত্ব চিনাক্ত কৰক।
- (1) সিদ্ধান্ত লোৱাত সহায় কৰে
 - (2) অতিৰিক্ত আৰু অপচয়মূলক কাৰ্য্যকলাপ হ্ৰাস কৰে
 - (3) অনিশ্চয়তাৰ আশংকা হ্ৰাস কৰে
 - (4) নিৰ্দেশনা প্ৰদান কৰে
48. "পৰিৱৰ্তন বা ঘটনাবোৰ আঁতৰাব নোৱাৰি কিন্তু সেইবোৰ অনুমান কৰিব পাৰি আৰু সেইবোৰৰ প্ৰতি ব্যৱস্থাপনাগত সঁহাৰি বিকশিত কৰিব পাৰি।" এই বিবৃতিত উল্লেখ কৰা ব্যৱস্থাপনামূলক কাৰ্য্যৰ গুৰুত্ব চিনাক্ত কৰক।
- (1) নিৰ্দেশনা প্ৰদান কৰে
 - (2) অনিশ্চয়তাৰ আশংকা হ্ৰাস কৰে
 - (3) অতিৰিক্ত আৰু অপচয়মূলক কাৰ্য্যকলাপ হ্ৰাস কৰে
 - (4) সিদ্ধান্ত লোৱাত সহায় কৰে
49. "নীতি গঠনে বিভিন্ন বিভাগ, বিভাগ আৰু ব্যক্তিৰ কাৰ্য্যকলাপ আৰু প্ৰচেষ্টাৰ সমন্বয়ৰ আধাৰ হিচাপে কাম কৰে। ই বিভ্ৰান্তি আৰু ভুল বুজাবুজি পৰিহাৰ কৰাত সহায় কৰে।" এই বিবৃতিত উল্লেখ কৰা ব্যৱস্থাপনামূলক কাৰ্য্যৰ গুৰুত্ব চিনাক্ত কৰক।
- (1) সিদ্ধান্ত লোৱাত সহায় কৰে
 - (2) অনিশ্চয়তাৰ আশংকা হ্ৰাস কৰে
 - (3) নিৰ্দেশনা প্ৰদান কৰে
 - (4) অতিৰিক্ত আৰু অপচয়মূলক কাৰ্য্যকলাপ হ্ৰাস কৰে
50. "মেনেজাৰে ভৱিষ্যতলৈ চাব পাৰে আৰু বিভিন্ন বিকল্প কাৰ্য্যপ্ৰণালীৰ মাজৰ পৰা বাছনি কৰিব পাৰে।" এই বিবৃতিত উল্লেখ কৰা ব্যৱস্থাপনামূলক কাৰ্য্যৰ গুৰুত্ব চিনাক্ত কৰক।
- (1) নিৰ্দেশনা প্ৰদান কৰে
 - (2) অনিশ্চয়তাৰ আশংকা হ্ৰাস কৰে
 - (3) অতিৰিক্ত আৰু অপচয়মূলক কাৰ্য্যকলাপ হ্ৰাস কৰে
 - (4) সিদ্ধান্ত লোৱাত সহায় কৰে

SPACE FOR ROUGH WORK

SPACE FOR ROUGH WORK

Read carefully the following instructions :

8. No candidate will be allowed to leave the OMR Answer Sheet blank. If any OMR Answer Sheet is found blank, it shall be crossed by the Invigilator with his/her signature, mentioning "Cancelled" on it.
9. Do not tear or fold any page of the Test Booklet and OMR Answer Sheet.
10. Candidates are advised to ensure that they fill the correct particulars on the OMR Answer Sheet, i.e., Application No., Roll No., Test Booklet No., Name, Mother's Name, Father's Name and Signature.
11. In case of any discrepancy in any question between English and Hindi/Regional language version, the English version will be considered as the final version for evaluation.
12. Rough work is to be done in the space provided for this purpose in the Test Booklet only.
13. The answers will be evaluated through electronic scanning process. Incomplete or incorrect entries may render the OMR Answer Sheet invalid.
14. Candidates are advised not to fold or make any stray marks on the OMR Answer Sheet. Use of Eraser, Nail, Blade, White Fluid/Whitener, etc., to smudge, scratch or damage in any manner the OMR Answer Sheet during examination is strictly prohibited. Candidature and OMR Answer Sheet of candidates using Eraser, Nail, Blade or White Fluid/Whitener to smudge, scratch or damage in any manner shall be cancelled.
15. There will be one copy of OMR Answer Sheet i.e., the Original Copy. After the examination is over, the candidate shall hand over the OMR Answer Sheet to the Invigilator. The candidate can take away the Test Booklet after the examination is over. If the candidate does not hand over the OMR Answer Sheet to the Invigilator and goes away with the OMR Answer Sheet, his/her candidature shall be cancelled and criminal proceedings shall also be initiated against him/her.
16. Candidates are advised strictly not to carry handkerchief, any mobile phone, any type of watch, belt or wear ornaments like ring, chain, ear-ring, etc., electronic or communication device, pen, pencil, eraser, sharpener and correction fluid to the Examination Centre. If any candidate is found possessing any such item, he/she will not be allowed to enter the examination centre. Possession of a mobile phone or any other aiding material as mentioned above by the candidate in the examination room will be treated as a serious violation and it may lead to cancellation of the candidature and debarring him/her from future examinations.
17. If a candidate violates any instructions or shows any indiscipline or misbehaviour, appropriate action will be taken including cancellation of candidature and debarring from future examinations.
18. Use of electronic/manual calculator is **not** allowed.

নিৰ্দেশনাসমূহ গুৰুত্বসহকাৰে পঢ়ি লওক :

8. কোনো পৰীক্ষাৰ্থীয়ে OMR উত্তৰ পত্ৰিকা খালী এৰিব নোৱাৰিব। যদি কোনো উত্তৰ পত্ৰিকা খালী দেখা যায় নিৰীক্ষকে উক্ত পত্ৰিকাখন নিৰীক্ষণ কৰি নিজৰ হস্তাক্ষৰসহ পত্ৰিকাখন বাতিল কৰিব।
9. কোনো পৰীক্ষাৰ্থীয়ে OMR উত্তৰ পত্ৰিকাখন ছিগা/কটা/ভাঁজ দিয়া কাৰ্য নকৰিব।
10. পৰীক্ষাৰ্থীয়ে যাতে OMR উত্তৰ পত্ৰিকা নিজৰ সঠিক তথ্যৰে ভৰ্তি কৰে, যেনে, আবেদনপত্ৰ সংখ্যা (এপ্লিকেশ্বন নং) ক্ৰমাংক (ৰোল নম্বৰ), পৰীক্ষা পুস্তিকা সংখ্যা, নাম, মাতৃৰ নাম, পিতৃৰ নাম আৰু হস্তাক্ষৰ।
11. যদিহে প্ৰশ্নটোত ইংৰাজী আৰু আঞ্চলিক ভাষাৰ মাজত বিসংগতি দেখা যায় তেনেহ'লে ইংৰাজীত থকা প্ৰশ্নটোক প্ৰাধান্য দি মূল্যাংকনৰ বাবে বিবেচিত কৰা হ'ব।
12. খুচুৰা (Rough) কামৰ বাবে প্ৰশ্ন পুস্তিকাত দিয়া নিৰ্ধাৰিত ঠাইহে ব্যৱহাৰ কৰিব।
13. উত্তৰসমূহ বৈদ্যুতিক স্কেনিং প্ৰক্ৰিয়াৰে (electronic scanning process) মূল্যাংকন কৰা হ'ব। অসম্পূৰ্ণ অথবা অশুদ্ধ তথ্যই OMR উত্তৰ পত্ৰিকাক অনুপযুক্ত হিচাপে বিবেচিত কৰিব (বাতিল কৰিব)।
14. পৰীক্ষাৰ্থীসকলক জনোৱা যায় যে OMR উত্তৰ পত্ৰিকাত যিকোনো ভাঁজ অথবা চিহ্ন দিয়াটো নিয়ম বৰ্হিভূত। পৰীক্ষাৰ সময়ত OMR উত্তৰ পত্ৰিকাত দাগ লগোৱা বা লেতেৰা কৰা বা ক্ষতি কৰা যিকোনো সজুলি যেনে ৰবৰ (ইৰেজাৰ), নখ, ব্লেড, ৱাইটনাৰ ইত্যাদিৰ ব্যৱহাৰ নিষিদ্ধ। কোনো পৰীক্ষাৰ্থীয়ে যদি ৰবৰ, নখ, ব্লেড ইত্যাদি ব্যৱহাৰ কৰে তেন্তে তেওঁৰ পৰীক্ষাৰ্থী হোৱাৰ যোগ্যতা বাতিল হিচাপে বিবেচিত হ'ব।
15. অৰিজিনেল OMR খনেই OMR উত্তৰ পত্ৰিকাৰ একমাত্ৰ কপি। পৰীক্ষাৰ অন্তত পৰীক্ষাৰ্থীয়ে OMR উত্তৰ পত্ৰিকাখন নিৰীক্ষকৰ হাতত জমা দিব। পৰীক্ষাৰ শেষত পৰীক্ষাৰ্থীয়ে প্ৰশ্ন পুস্তিকাখন নিজৰ সতে কঢ়িয়াব পাৰিব। যদিহে কোনো পৰীক্ষাৰ্থীয়ে OMR উত্তৰ পত্ৰিকাখন নিৰীক্ষকৰ হাতত জমা নিদি নিজৰ সৈতে লৈ পৰীক্ষাগৃহ ত্যাগ কৰিব খোজে তেন্তে সেই পৰীক্ষাৰ্থীৰ পৰীক্ষাৰ্থী হোৱাৰ যোগ্যতা বাতিল কৰা হ'ব আৰু তেওঁৰ বিৰুদ্ধে আইনী ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হ'ব।
16. পৰীক্ষাৰ্থীসকলক জনোৱা হয় যে নিম্নলিখিত বস্তুসমূহ পৰীক্ষাগৃহত অনুমতি দিয়া নহয়। যেনে, কমাল, মোবাইল ফোন, যিকোনো ধৰণৰ ঘড়ী, বেল্ট, গহনা যেনে আঙুঠি, চেইন, কাণফুলি, বৈদ্যুতিক বা যোগাযোগৰ আহিলা, কলম, পেঞ্চিল, ৰবৰ, শ্বাৰ্পনাৰ, ৱাইটনাৰ ইত্যাদি। পৰীক্ষাৰ্থীৰ ওচৰত এইসমূহৰ যিকোনো এবিধ বস্তু থাকিলেও তেওঁক পৰীক্ষা কেন্দ্ৰত প্ৰৱেশৰ অনুমতি দিয়া নহ'ব। পৰীক্ষা গৃহত পৰীক্ষাৰ্থীৰ সৈতে মোবাইল ফোন অথবা ওপৰোক্ত যিকোনো বস্তু পোৱা গ'লে তাক গম্ভীৰ উলংঘন হিচাপে বিবেচনা কৰা হ'ব। এয়াই পৰীক্ষাৰ্থীৰ যোগ্যতা বাতিল অথবা ভৱিষ্যতেও যোগ্যতা বাতিলৰ নিচিনা কঠোৰ পৰিস্থিতি লৈ যাব পাৰে।
17. যদি এগৰাকী পৰীক্ষাৰ্থীয়ে কোনো নিৰ্দেশনাৰ উলংঘন কৰে, শৃংখল ভংগ কৰে অথবা অভদ্ৰ আচৰণ দেখুৱায়, তেওঁৰ বিৰুদ্ধে বিহিত ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হ'ব যাৰ বিতৰত ভৱিষ্যত আৰু বৰ্তমানত পৰীক্ষাৰ্থীৰ যোগ্যতা বাতিলো অন্তৰ্ভুক্ত।
18. বৈদ্যুতিক অথবা মেনুৱেল কেলকুলেটৰ (গগনা যন্ত্ৰ) ব্যৱহাৰ কৰা **নিষেধ**।